

je še le spoznal, da ne more pri najboljši volji storiti kaj vspešnega, niti stiskanemu ljudstvu polajšati težkih bremen; zapustil je svet, stopil v samostan, kjer se je po učenosti in čednosti med redovniki odlikoval in v mašnika bil posvečen. Ko je po Fotiji nastal žalostni razkol med duhovništvom, ni dvomiti, da sta oba brata bila za potlačeno pravico, in da sta si želela zvanaj Carigrada in gerškega kraljestva razširjevati sv. vero. Metoda so hotli mogočni prijatli povzdigniti v škofovsko čast, a on se je branil te časti, in je ostal v preljubljeni samoti; v brezposelnih urah se je bavil z malarijo in z drugim koristnim delom, dokler nista prišla služabnika božja na svoje delovanje med slovanske národe. Preden pa pristopimo na to polje, spremimo sveta brata prav ob kratkim na njunim potovanji h Kazarom, ljudstvu, ki je živelo med črnim in hvalinskim (kaspiškim) morjem. Na dvoru Kazarskem je imel Ciril hude prepire z judi in mohamedanci, ki so svojo vero širili med Kazari. Zmagonosen je izšel iz te nevarne spletke in s seboj je peljal 200 ujetih Grekov. Ciril je najdel tudi ostanke sv. Klementa, tretjega papeža za sv. Petrom, katerega je cesar Trajan v pregnanstvo poslal na tauriški poluostrov, in je bil s sidrom na vratu v morje pogreznjen in na bližnjem otočiču pokopan. Za pravovernost bratov Salunskih je to silo važen dokaz, in svetinje sv. Klementa so jima tako rekoč kazale pot v Rim, do Kristusovega namestnika. Povrativša se v gerško cesarstvo, živela sta v samostanu Polihromskem in v ti dôbi je dozorela v njima velikanska misel, postati apostola slovanskim národom, ki so imeli veliko hvalevrednih lastnosti na sebi, a prave izobraženosti niso mogli doseči, ker niso poznali pravega Boga. — Sveta brata sta se tudi vestno in skerbno pripravljala za ta sila imeniten posel, ker spoznala sta, da jima boče doseči svoj namen le tako, ako bosta mogla z ljudmi v njih jeziku govoriti, ker pa višega izobraženja brez pisanja ni mogoče doseči, izmislil je Ciril glasom slovanskim primerna znamenja; kolikor jih ni najdel v gerščini. Večega darú národu neizobraženemu ni mogoče dati, kakor lastno pisavo. Ko je Ciril tako srečen bil, izmisliti „Abecedo“, berž je začel predstavljati v slovanski jezik sv. evangelij.

(Dalje prih.)

Slovstvena naznanila.

Slovenski učitelji pozor! Pri začetnem pouku v branji stenske table jako dobro služijo, posebno pri skupnem branji (Chorlesen). Stenske table iz zalóžbe šolskih knjig davno uže ne ugajajo terjatvam gledé na tisk, obliko in velikost črk. Da bi se nujni potrebi ustreglo in slovenske ljudske šole dobile pripravne stenske table, sestavila sta podpisana novim stenskim tablam načrt, katerega mislita tako-le izpeljati:

- 1) Stenske table bi bile 76 cm. visoke, a 55 cm. široke.
- 2) Vsakej črki bi bila odločena po ena tabla.

3) Prva tabla bi kazala črke „i, u, n,“ posamič pisne in tisne (litografirane) ter sestavljene v zloge.

4) Na čelu pred črko bi bila narisana podoba one normalne besede, ki se pričinja z dotičnim glasom, namreč: Angelj, boben, cerkev, črašnja, dleto, Eva, fižol, goba, (mušnica), hiša, iskra, jabelko, koza, lij, miza, nos, oko, peč, raglja, srp, skarje, top, ura, vile, zvon, žaga.

5) Na ta način bi bilo priredjenih 23 tabel. Po sliki bi vselej bili 2 versti pisnih vaj, postavljenih med črte (liniature). Za temi pride tisknih vaj toliko, da je ostali prostor napolnjen.

6) Z vsako novo črko bili bi sestavljeni kolikor mogoče vsi samoglasniki.

7) Podobe pisnim črkam bile bi v soglasji z najinim »Abecednikom«, ki je uže v mnogih šolah vpeljan.

8) Črke, (brez zgornje in spodnje dolgosti), bi bile 4 do 5 cm. velike (t. j. „i, u, r, s“ i. t. d.), da jih morejo učenci tudi v največej šolski sobi natanko razločevati.

9) Razvrstitev črk bi bila ista, kakoršna je v »Abecedniku«, da se table lahko poleg njega rabijo.

10) Na 24. tabli se nahajajo 3glasni zlogi s soglasnikom na konci, n. pr.: le-vi, lev in številke.

11) Zadnja (25.) tabla naj bi kazala velike začetne črke v abecednem redu.

12) Kakošno lice bi imela 18. tabla, črka „h“, videti je iz priloge (en miniaturo).

Ker so stroški za take stenske table veliki, prosiva vse vodje ljudskih šol, kateri si mislijo naročiti omenjene stenske table (cena 2 gld. 50 kr.), da blagovolé pismeno nama to naznaniti vsaj do konca julija tekočega leta. Ako se primerno število šol oglasi, bode se slavno naučno ministerstvo prosilo, da poterdi namerovane stenske table, in potem se začne razpošiljanje. Ako se oglasi mnogo naročnikov, bode se tudi cena primerno znižala. Da se, kar moč vsem ustreže in ker več oči več vidi, prosiva, da blagovolé gospodje učitelji naznaniti nama, ako imajo gledé navedenega načrta staviti **kake nasvete**, izraziti **želje ali pomislke**, kajti ustrezala bi rada vsakemu. Naročila sprejemata podpisana, sedaj samo imena, da se zve, bode li mogoče, lotiti se izpeljave načrta, ki poleg obilnega truda stane tudi precej denarja.

A. Razinger in A. Žumer,

učitelja na II. mestni 5razredni ljudski šoli v Ljubljani.

— (Nova knjiga.) — V J. R. Milic-evi tiskarni v Ljubljani je ravnokar izišla knjiga pod naslovom: „Nauk o harmoniji in generalbasu, o modulaciji, o kontrapunktu, o imitaciji, kánonu in fugi s predhajajočo občno teorijo glasbe in s pristavkom o harmonizovanji starih tonovih načinov z glavnim ozirom na učence orgljarske šole.“ — Spisal Anton Foerster, vodja orgljarske šole itd. v Ljubljani. — Knjiga obsega 94 strani v velikem 8° in velja 1 gld. 30 kr., po pošti pod križnim ovitkom 5 kr. več. — Dobiva se samo pri J. R. Milicu v Ljubljani, stari trg št. 19. — Kdor želi prejeti knjigo, naj blagovoli poslati po poštni nakaznici 1 gld. 35 kr., in knjiga se mu takoj franko dopošlje. Isto velja tudi za one gospode, koji so se na knjigo uže prej naročili.